

Svensk piratjakt utan

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Ingå bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

FOTO: JOHAN LUNDAHL/SCANPIX

Sju somalier, misstänkta för piratverksamhet, sitter i kenyanska fängelser sedan i maj – utan rättegång. Det var svenskar som, under EU-flagg, grep och överlämnade dem till Kenya. Sveriges försvarsminister vill inte ta ansvar för dem och hoppas i stället på en utökad militär EU-operation nästa år – under svensk ledning.

Den svenska flottan har precis avslutat sitt deltagande i Operation Atalanta, EU:s piratjakt utanför Somalia som ska skydda leveranser av matbistånd och produkter som oljeriggar. Nästa år utökas EU:s militära insats till ett par tusen soldater. Och Sverige vill leda operationen. Riksdagen väntas ta beslut i början av 2010.

Samtidigt framkommer hård kritik mot insatsen från internationella jurister. Advokaten Avi Singh är representant för det franskbaserade Avocats du Monde.

– Som det ser ut nu kan de lika gärna låsa in de misstänkta piraterna utan en rättegång, säger Singh till Arbetaren.

EU har hittills lämnat över 68 misstänkta somaliska pirater till Kenya. Ett avtal mellan EU och

I EU-insatsen Operation Atalanta jagar svenska soldater pirater utanför Somalia. Nästa år utökas insatsen och Sverige vill ha en ledande funktion.

ansvar

Kenya ska garantera att det sker med full respekt för folkrätt, inklusive de mänskliga rättigheterna, en garanti som krävs eftersom Kenya är välkänd som en korrupt rättsstat. Men i realiteten utnyttjar EU Kenyas korrupta system snarare än gör någonting åt det, menar Singh.

– EU förbereder målet och fungerar som en "skuggåklagare". De ordnar vittnen och bevis till de kenyanska åklagarna. Somalierna har ingen chans att försvara sig. Ingen av dem förväntar sig en rättsvis prövning.

DEN 26 MAJ I ÅR greps sju somalier av svenska trupper. I väntan på rättegången den 15 oktober sitter de tillsammans med andra misstänkta pirater i fängelset Shimo la tewa i Kenya. Avi Singh har varit där. Han berättar att alla som gripits av EU lider av någon typ av sjukdom, men att de inte får någon behandling. De misshandlas också av kenyanska fångar. Tre av de misstänkta piraterna ser unga ut och de säger att de är 14 och 15 år. Ingen prövning av deras ålder har gjorts, enligt Singh.

– Ingen av de fångar vi träffar har pratat med någon utanför

fängelset sedan de attesterades. De vet inte var deras familjer är och deras familjer vet inte var de är, eller om de har drunknat. De vet ingenting.

Singh säger att han och hans kollegers rätts hjälp inte kommer att räcka långt. De har inte tillräckliga resurser för att ta fram bevis och vittnen som kan hjälpa de misstänkta piraterna, och EU gör inte mycket för att hjälpa dem.

– EU måste ta sitt ansvar och titta på hur rättegångsförfarandet sköts.

FÖRSVARSMINISTER Sten Tolgfors pressekreterare Mikael Östlund hänvisar också till EU:s ansvar.

– Det är inte Sverige som har tecknat ett avtal med Kenya.

Tycker inte försvarsministern att det är Sveriges ansvar att följa upp rättssäkerheten?

– Det blir lite konstigt, det är inte upp till enskilda länder. EU har ju tecknat ett avtal som ska täcka upp rättssäkerheten.

Vänsterpartiets Hans Linde är ledamot i utrikesutskottet. Han säger att det resonemanget är trams.

– EU är ju inte mer än sina medlemsstater. Det ansvaret kan vi inte bara lämpa över på EU. Sverige måste ta ansvar för de fångar vi har överlämnat.

Samtliga riksdagspartier ställde sig bakom Operation Atalanta i våras, även om delar av oppositionen reste frågor kring rättssäkerheten. Hans Linde påminner om garantierna den svenska regeringen fick av Egypten när de bistod CIA med kidnappningen och överlämningen av två egyptier 2001. Trots löftena utsattes egyptierna för tortyr.

– Vi blev lovade att det inte skulle upprepas, att det här är riktiga garantier.

I ETT MEJL till Arbetaren i tisdags eftermiddag tillägger Tolgfors pressekreterare Mikael Östlund att Sverige hoppas leda EU-styrkan nästa år för att "markera vårt ansvarstagande" och "öka den svenska egna förmågan att leda insatser".

CHRISTOPHER HOLMBÄCK
christopher.holmback@arbetaren.se